

кий, та можихъ да разбере по-голѣмата частъ. Докарахъ си на умътъ, че се намирамъ въ Росина между селанети около Волга, или въ Гостний дворъ въ Москва. — Уприличаването на тина два езика те твърдѣ голѣмо, та не те за чудене, дѣто Русити симпатизировахъ толкова много тоя народъ.

Забѣлжихъ очи, които приличахъ на единъ родъ, изражение на лицата, движението на ръцѣтъ, тонътъ на гласътъ, което често у руский селанинъ не може да се различи, когато той се смѣе или плаче. Русинътъ, Българинътъ, Сърбинътъ, Черногорецътъ и Чехътъ кога се срещнатъ, могатъ да говорятъ всякой на езикътъ си и да се разбератъ. Както не може човѣкъ да възбрани на Англичанинътъ отъ сѣверъ да не симпатизира на южний, ако да бѣше се случилъ южний подъ турското владѣние. така съшто не можемъ да възбранимъ и ми словѣнскити племена да не си симпатизировахъ и да си не помагатъ едно на друго, а най-много, когато има едни отъ тѣхъ, които оште пиштетъ отъ турский деспотизмъ.

Батакъ лежи около 30 мили на югъ отъ Т.-Пазарджикъ на срѣдъ планината, която обикала и се спушта на югъ; пътьтъ ни до Батакъ бѣше една стръмна планинска пътека, по която намѣсти трѣбоваше да вървимъ като кози. На връщане се научихми, че имало и другъ по-добъръ пъть, нъ водачътъ ни съ обикновената си злоба, която се отличава въ ориенталецътъ, не ни прѣведе отъ тамъ.

Керванътъ ни бѣше доста любопитенъ, и въ същото врѣме твърдѣ тъжовенъ. Напрѣдъ вървѣха нашити двѣ запитиета въ живописното си облѣкло, обрѣжени съ пиштове и съ ножове, слѣдъ тѣхъ водачътъ ни и той обрѣженъ отъ главата до краката, послѣ ми петина, които издехми на коне и на мулета, осѣдлани съ хубави сѣдла и съ разни украшения, и слѣдъ насъ 50—60 жени и дѣца, които рѣшили да ни придружатъ до Батакъ. Повечето жени носеха по едно малко дѣте, освѣнъ това и по единъ тежъкъ товаръ, като храна, дрѣхи, всякакви съдове за готвене и сѣчива за жѣнене, които бѣха испросили или заели отъ Пештера. Дори и дѣца, малки момичета отъ 9 до 10 години се катеряха по тина пештери съ много тежъкъ товаръ на гърбътъ. За тѣхъ, горки ти, трѣбоваха 5—6 часа, докль стигнахъ на опрѣдѣленото мѣсто.

Отъ какъ се катерихми по така стръмна пътека около три часа, и на много мѣста се принуждавахми да спизами отъ конети, и да вървимъ пѣши повечето врѣме, и то съ голѣмъ страхъ да се не търголимъ въ нѣкоя пронасть; отъ какъ се качвахми отъ високо на по-високо, видѣхми се, като че сме въ облаци; най-сетнѣ излѣзохми на една гъста гора и влѣзохми въ една очарователна малка долина, обрастнала съ буйна зелена трѣва. Една малка рѣка течаше посрѣдъ долината, на рѣката имаше една хубава бичкийница за дѣски. Види се, че населението въ Батакъ се не занимавало доста съ бичение на дѣски, които тии работили въ гората на околнити планини, зашто по-сетнѣ съгледахми повечетаятъви бичкийници, и оште ни казаха, че имало около селото повече отъ двѣстѣ бичкийници.

Бичкийницата не работеше. Онова малко равниште, съ буйната трѣва, трѣбова всякога да те било пълно съ стада: съ овце и съ другъ добитѣкъ. Това малко и прѣкрасно мѣсто бѣше така глухо, като че бѣше нѣкое гробиште, като че не те живѣлъ тамъ човѣкъ отъ много години. Искачихми се малко на дѣсно на връхътъ на една пештера, която дѣли